

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1170551/5

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב צבי בן יעקב – אב"ד, הרב יצחק הדאיה, הרב משה בצרי

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד ציון סמוכה)
נגד
הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר אלעד אמסלם)

הנדון: כתובה במי שתבעה גירושין לאחר אירוע אלימות

פסק דין

בפנינו תביעת האשה לכתובתה.

הצדדים נישאו זה לזה כדמו"י בתאריך 28.8.15, ולהם בן בשם [ר'] (יליד שנת 2016). הצדדים התגרשו בתאריך 19.6.18, כאשר במסגרת ההסכמה לגירושין נקבע שסכום תוספת הכתובה (555,000 ש"ח), יעמוד על תקרה מקסימאלית של 180,000 ש"ח, כשהדיון בעניין הכתובה יתקיים רק לאחר סיום כל ההליך של המשפט הפלילי שכנגד הנתבע (ראה החלטה מיום 19.6.18).

ההליך הפלילי הסתיים. לצדדים אין רכוש משותף שאותו יש לאזן, וענין הילד (מזונות, משמורת, זמני שהות) נדון בבית המשפט לענייני משפחה.

בהתאם להסכמה הנ"ל, ולאחר שהתקבלה הכרעת הדין במשפט הפלילי (בבית משפט השלום), בתאריך 1.2.22 התקיים דיון בבית הדין במעמד הצדדים ובאי כוחם. בדיון נשמעו דברי הצדדים ובאי כוחם, וכן הוגשו סיכומים.

טענות הצדדים

כתב התביעה לגירושין וכתובה הוגש על ידי התובעת בתאריך 16.4.18.

בכתב התביעה טענה התובעת על כך שהמשיב מעשן ג'וינטים, שותה אלכוהול, ותחת השפעתם נתקף בהתפרצויות זעם קשות, צועק ומקלל, תוך ציטוט מתמלילים על דברים ודיבורים של הנתבע כנגד התובעת. בנוסף טענה כי בתאריך 4.3.17, הנתבע שבר את ידה של התובעת, ועל כך הוגש כתב אישום פלילי כנגד הנתבע.

בכתב ההגנה העלה הנתבע טענות כנגד התובעת, שהתייחסה אליו בהתנשאות לאור העובדה שמעמדו הכלכלי נחות מהמעמד הכלכלי של משפחתה, כשבעצם מגוריו בדירה שבבעלות אבי התובעת, הוא נתון לחסדיה של התובעת. הוא מכחיש את טענות האלימות, ואף עישון הקנאביס נעשה לדבריו לעיתים, ורק בהסכמת התובעת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תוצאות התלונה בבית המשפט

כאמור עקב התקיפה החבלנית כלפי התובעת, הוגש כתב אישום פלילי כנגד הנתבע, כמו גם על החזקת סמים מסוכנים. בבית משפט השלום, העידו התובעת והנתבע, וכן הרופא שבדק את התובעת בחדר המיון, הוגשו דוחות רפואיים, וכן שלוש הקלטות (שהקליטה התובעת) וכו'. הכרעת הדין משתרעת על 11 עמודים. בהכרעת הדין (סעיף 77 ולהלן) קובע השופט כי:

"המתלוננת עשתה עלי רושם אמין. התרשמתי כי היא עשתה מאמצים למנוע את הפרידה בינה לבין הנאשם. המתלוננת לקחה בחשבון שהנאשם יזום הליך גירושין, נוכח הדברים החוזרים ונשנים שאמר לפיהם אינו רוצה לחיות אתה [...] בהקלטות נשמעת המתלוננת כמבליגה, למרות דברים קשים ומכוערים הנאמרים ע"י הנאשם [...]. הנאשם עשה עלי רושם בלתי אמין, כשנשאל אם אמר למתלוננת שישבור לה ידיים ורגליים, הוא אמר כי אינו זוכר את הדברים. הנאשם הכחיש דברים בוטים שאמר למתלוננת, שהוקלטו ונשמעים באופן ברור [...] אני מאמין למתלוננת כי לא חשבה לפתוח בהליכי גירושין ביום 5.3.17, וכי החלטתה נפלה לאחר אירוע האלימות עליו התלוננה במשפטה [...] אני מרשיע את הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום."

בתסקיר שרות המבחן, הייתה הצעה לבטל את הרשעתו, מתוך הנימוקים שהובאו בגזר הדין. בסופו של דבר נגזרו על הנאשם בגין התקיפה - 6 חדשי מאסר על תנאי, ובגין החזקת הסמים - 3 חדשי מאסר על תנאי, ופיצוי בסך 1,000 ש"ח למתלוננת:

"הנאשם הוא אדם נעדר הרשעות קודמות. האלימות שהפנה כלפי המתלוננת היא ברף הנמוך [...] למתלוננת לא נגרם שבר או סדק אלא קרע ברצועה. הנאשם הפסיק להשתמש בסמים [...]."

חיוב כתובה במי שתבעה גירושין

בית הדין הבהיר כבר במהלך הדיון, כי המסגרת ההלכתית מחייבת בעל בתשלום כתובת אשתו, אלא אם כן מדובר באישה שהפסידה את כתובתה, דבר שאינו בנדו"ד, או שהאישה תובעת גירושין בעילות שאינן מחמת מעשיו הרעים של הבעל.

כבר כתבנו במספר פסקי דין, ועיינו גם בספרי "משפטיך ליעקב" חלק ז' סי' ה', את המתווה ההלכתי המחייב את הבעל לשלם לאישה את כתובתה ותוספת כתובה, גם אם היא תובעת גירושין, אם הסיבה לתביעת הגירושין – מעשים שליליים של הבעל, שנובעים מחמת התנהגותו ואופיו (כמו אלימות מילולית ופיזית), בין אם מדובר באלימות פיזית או באלימות מילולית, בניגוד לעילות שאינן באשמתו, כמו מחלות ואפילו עקרות. איננו רואים צורך לחזור "לגזור ולהדביק", והדברים התפרסמו אף באתר בתי הדין הרבניים (ראה לדוגמה בתיק 1157830/1 ועוד). גם אם מדובר באלימות פיזית שהיא ברף הנמוך, כהגדרת בית המשפט בגזר הדין, הרי שבצירוף האלימות המילולית כפי שמשקפת מהחומר שבתיק, וכפי שהדברים כתובים בהכרעת הדין בבית משפט השלום (סעיפים 31-36, 50-52), הרי שיש בדברים עילה לחייב את הבעל בכתובה, גם בתובעת גירושין, שהרי התנהגות כזו היא בכלל העילות כאמור. הדברים החמורים שנאמרו על ידי הנתבע לתובעת, ללא ספק יוצרים צלקות. אנו סבורים שאין מן הטעם לחזור על דברים שכבר נכתבו ושוב ושוב (בכתב התביעה ובהכרעת הדין), בפרט שמדובר במשפטים פוגעניים.

אין ספק שאישה אינה חייבת לחיות עם בעל המדבר אליה בשפה בוטה, כפי שעולה מהתמלילים ובהכרעת הדין הנ"ל. הגם שמדובר באלימות מילולית בגינה אין אישום פלילי, אך

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מתוך קריאת הדברים אנו מניחים שהדברים הבוטים והחמורים שנאמרו לתובעת על ידי הנתבע, היוו משקל מחמיר לאישומו באלימות, הגם שכאמור מדובר באלימות פיזית ברף הנמוך.

הגם שלדעתנו ניתן היה לתקן, הן את האלימות המילולית, ודאי את הפגיעה הפיזית, כך שטיפול נכון היה מביא את הנתבע להתנהג אחרת לאשתו, כפי שגם נגמל מהשימוש בסמים, יחד עם זאת, אי אפשר לחייב אישה לשאת השפלות, שוודאי גורמות לצלקות בנפש, ולא כל אחד/אחת יכול/ה לשאת את הפגיעה. וכאמור בהתרשמות בית המשפט, שהתובעת לא תכננה את הגירושין ולא רצתה בהם, וכי החלטתה נפלה רק לאחר אירוע האלימות. ניכר כי אירוע זה הן בפן הפיזי והן בביטויים החריפים שנאמרו בו, הותיר את האישה פגועה קשות ומושפלת, ואירוע זה הוא שהביא לתביעת הגירושין.

משכך, אין ספק שהאישה לא הפסידה את כתובתה בתביעת הגירושין. גם לא מצאנו עילות אחרות להפסיד לאישה את כתובתה.

יחד עם זאת, בית הדין סבור שבעניין חיוב כתובה, בפרט אם מדובר בסכומים גבוהים, יש לשקול צדדים נוספים, שהם מן הצדק. כך גם מקובל אפילו באיזון משאבים בין בני זוג בהתאם לחוק יחסי ממון, כפי שסעיף 8 לחוק יחסי ממון מכיר בנסיבות מיוחדות שבגינן הערכאה השיפוטית יכולה שלא לאזן את נכסי הצדדים בהתאם לחוק.

אנו סבורים שעל אף שהאישה זכאית לכתובה, יש להתחשב במשך זמן הנישואין, שהיה פחות משלש שנים, וכן במצבו הכלכלי של הנתבע, שנישא כבר בשנית, נולד לו ילד (מהנישואין השניים), והוא נושא בעול מזונות בנם הקטין של בני הזוג, בסכום לא מבוטל של 3,000 ש"ח לחודש, במשמורת כמעט משותפת. כן יש לשקול בחשבון את ההשערה, שאם היה הבעל הולך לטיפול בעניין הכעסים והאלימות, היה מקום להמשך חיי הנישואין, כפי שהדבר בא על מקומו בנושא עישון הסמים (ראה גזר הדין ותסקיר שרות המבחן). הגם שכאמור, איננו יכולים לחייב אישה או להציע לה לסבול צלקות של אלימות מילולית או פיזית, גם אם מדובר באלימות פיזית ברף הנמוך (כלשון בית משפט השלום בהכרעת הדין).

לאור האמור לעיל, ולאחר ששקלנו את מכלול השיקולים בתיק, בית הדין מחייב את הנתבע לשלם לתובעת בגין כתובתה סכום של 90,000 ש"ח. סכום זה ישולם ב - 60 תשלומים חודשיים של 1,500 ש"ח לחודש, החל מתחילת חודש אפריל 2022, ועד לחודש מרץ 2027. הסכום החודשי ישולם כל חודש בתחילתו, ולא יאוחר מהעשירי לחודש.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום י"ח באדר ב' התשפ"ב (21/03/2022).

הרב משה בצרי

הרב יצחק הדאיה

הרב צבי בן יעקב – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה